

BIJLAGE 2 - SMART formulering Actieplan Sport en Bewegen

Betreft: Uitwerking n.a.v. Rekenkamerrapport
Datum: 4 februari 2020

1. Inleiding

Aanleiding

In september 2016 heeft de gemeenteraad het Actieplan Sport en Bewegen vastgesteld. De Rekenkamer-commissie Zwolle heeft in de periode september 2017 t/m januari 2018 onderzoek verricht naar het sportbeleid. In het rapport concludeert de rekenkamercommissie dat – ondanks goede resultaten op onderdelen en de beweging die is ingezet – nog onvoldoende is aan te geven of het sportbeleid doelmatig en doeltreffend is, vanwege het ontbreken van SMART geformuleerde doelstellingen. Hierdoor kan de raad haar kaderstellende en controlerende rol nog onvoldoende invullen.

Het college heeft in reactie op het rapport aangegeven uitvoering te geven aan onder andere het ontwikkelen van indicatoren om het actieplan ‘smarter’ te maken. Tijdens de debatronde van 17 september 2018 heeft het college toegezegd de raad te betrekken bij dit proces. De raadsleden zijn uitgenodigd voor een brainstormsessie op dinsdagavond 16 april 2019. Daarbij zijn vragen als ‘Wat verstaan we onder vitaliteit?’ (zie wordcloud) en ‘Wat kan sport en bewegen betekenen voor de kernbegrippen van het Actieplan Sport en Bewegen?’ besproken.

‘Wat verstaan we onder vitaliteit?’ (brainstormsessie raad 16-04-19)

Aanpak

De hoofddoelstelling van het Actieplan Sport en Bewegen is *een bijdrage leveren aan vitale inwoners, in het kader van gezonde leefstijl, maatschappelijke participatie, arbeidsparticipatie en sociale cohesie*. De inzet richt zich daarbij op inwoners, sportverenigingen en sportaccommodaties. De focus ligt op de maatschappelijke rol van sport en bewegen. Vanuit deze focus wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke sport- en beweegparticipatie, waarbij integraal en inclusief sporten als uitgangspunt wordt gehanteerd. Speciale aandacht gaat uit naar kwetsbare groepen.

De huidige formulering van de doelstellingen in het Actieplan Sport en Bewegen geven voor de raad onvoldoende houvast om de kaderstellende en controlerende taak te vervullen. Om de raad hierin te kunnen faciliteren staat in deze notitie de vraag ‘Wat willen we bereiken met het Actieplan Sport en Bewegen?’ centraal. Deze vraag is geconcretiseerd middels de subvragen:

- Wat wordt verstaan onder de diverse kernbegrippen van de doelstellingen?
- Wat kan sport en bewegen betekenen voor deze kernbegrippen?
- Wat willen we in Zwolle bereiken?

2. Bijdrage van sport en bewegen

Sport en bewegen wordt steeds vaker ingezet als middel om inwoners (zo lang mogelijk) te laten deelnemen aan de samenleving. Sport en bewegen is daarbij vaak onderdeel van bredere en onderling samenhangende maatschappelijke processen. In deze complexe situaties, waarbij meerdere partijen zijn betrokken, is het formuleren van SMART doelstellingen lastig. SMART formuleringen zijn vooral toepasbaar bij concrete activiteiten, waarbij één organisatie alle touwtjes in handen heeft. Om de kaderstellende en controlerende taak van de raad te kunnen faciliteren is ervoor gekozen de terminologie nader te beschrijven en inzichtelijk te maken welke bijdrage sport en bewegen kan leveren aan de maatschappelijke opgaven.

Verandertheorie

Om het effect van de inzet van sport en bewegen enerzijds inzichtelijk te maken en anderzijds af te bakenen wordt gebruik gemaakt van de verandertheorie. Bij de verandertheorie wordt gezocht naar de samenhang tussen de mate van inzet en de mate van effect: *als ik ... doe (input), gebeurt er ... (output), waardoor ik ... bereik (effect)*. Hoe scherper de formulering, hoe overtuigender de resultaten/effecten na of tijdens de uitvoering van de interventie te volgen zijn.

Definiëring

Alvorens te kunnen bepalen wat sport en bewegen voor rol kan spelen voor de ambities van het Actieplan Sport en Bewegen is een nadere definiëring van de kernbegrippen van belang. Wat verstaan we onder deze kernbegrippen? Deze definiëringen zijn besproken en aangescherpt naar aanleiding van de raadsessie.

KERNDOEL
(Bijdrage leveren aan) VITALITEIT
<u>DEFINITIE:</u> GEZOND – BEWEGEN – MEEDOEN – PREVENTIE & CURATIE

KERNBEGRIPPEN			
1.GEZONDE LEEFSTIJL	2.MAATSCHAPP. PARTICIPATIE	3.SOCIALE COHESIE	4.ARBEIDS-PARTICIPATIE
<u>DEFINITIE:</u> Gezonde voeding, voldoende bewegen, niet roken, geen/met mate alcohol, balans werk & privé, ontspanning, mentale fitheid, welbevinden	<u>DEFINITIE:</u> Actief meedoen aan de samenleving, verbinding tussen generaties/ inwoners, onderdeel voelen van, actief niet alleen letterlijk	<u>DEFINITIE:</u> Verbondenheid met maatschappij, betrokkenheid, om kijken naar elkaar, sociale gelijkheid, doen, culturele acceptatie.	<u>DEFINITIE:</u> Enerzijds werken, anderzijds je inzetten voor de maatschappij (bijv. vrijwilligerswerk - betaald of onbetaald). Voor beide is ondernemend en arbeidsfit zijn (ritme, voldaan gevoel) van belang.

Beperkingen

De mogelijkheden van de inzet van sport en bewegen worden bepaald ('beperkt') door een tweetal elementen:

Financiën

Het sport- en beweegbudget van de gemeente Zwolle is € 7.112.000,- per jaar. Driekwart van dit budget (€ 5.438.000,-) wordt besteed aan de sportaccommodaties (de hardware). Het overige deel (€ 1.674.000,-) wordt ingezet voor sport- en beweegstimulering (de software). Dit is inclusief de Rijksbijdrage voor de buurtsportcoachregeling (€ 619.026,-), het zwemvangnet, subsidies voor aangepast sporten, het sportgala en de gemeentelijke overhead. Het sport- en beweegbudget is minder dan 5% van het totale budget van het sociale domein. De financiële mogelijkheden vanuit sport en bewegen om een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven van de gemeente Zwolle zijn dan ook beperkt.

De kernbegrippen van het Actieplan Sport en Bewegen hebben vooral betrekking op de 'software'. De hardware maakt ook onderdeel uit van het Actieplan Sport en Bewegen. Sportaccommodaties en sportvoorzieningen in de openbare ruimte zijn een belangrijke voorwaarde om in beweging te kunnen komen. De inzet met betrekking tot de hardware is ter ondersteuning van de software.

Bijdrage van sport en bewegen

Bij de maatschappelijke betekenis van sport en bewegen gaat het vaak om een combinatie van een fysieke activiteit en het leren/verbeteren van vaardigheden in een sociale context. Daardoor biedt sport en bewegen goede mogelijkheden tot ontwikkeling van verschillende vormen van menselijk 'kapitaal' die bijdragen aan de gezondheid, persoonlijke ontwikkeling en sociale verbondenheid, die van bredere maatschappelijke betekenis kunnen zijn.¹

De positieve effecten van sport en bewegen treden niet altijd vanzelfsprekend op en/of zijn niet altijd toe te schrijven aan alleen de inzet van sport en bewegen. Daarom is het goed onderscheid te maken tussen:

¹ Koen Breedveld e.a. (2016). *Maatschappelijke betekenissen van sport: wetenschappelijke onderbouwing en weerslag in lokaal beleid*. Utrecht/Ede: Mulier Instituut i.s.m. Kenniscentrum Sport

- Sport draagt bij aan
Beleidsdoelstellingen waarvoor kan worden vastgesteld, dat sport en bewegen onder de juiste condities kan bijdragen aan deze doelstellingen.
- Sport heeft potentie, mits aandacht voor de juiste sociale condities
Beleidsdoelstellingen waarvoor kan worden vastgesteld dat sport en bewegen kan bijdragen aan het bereiken van deze doelstellingen, maar alleen als onderdeel van een meer omvangrijke interventie.

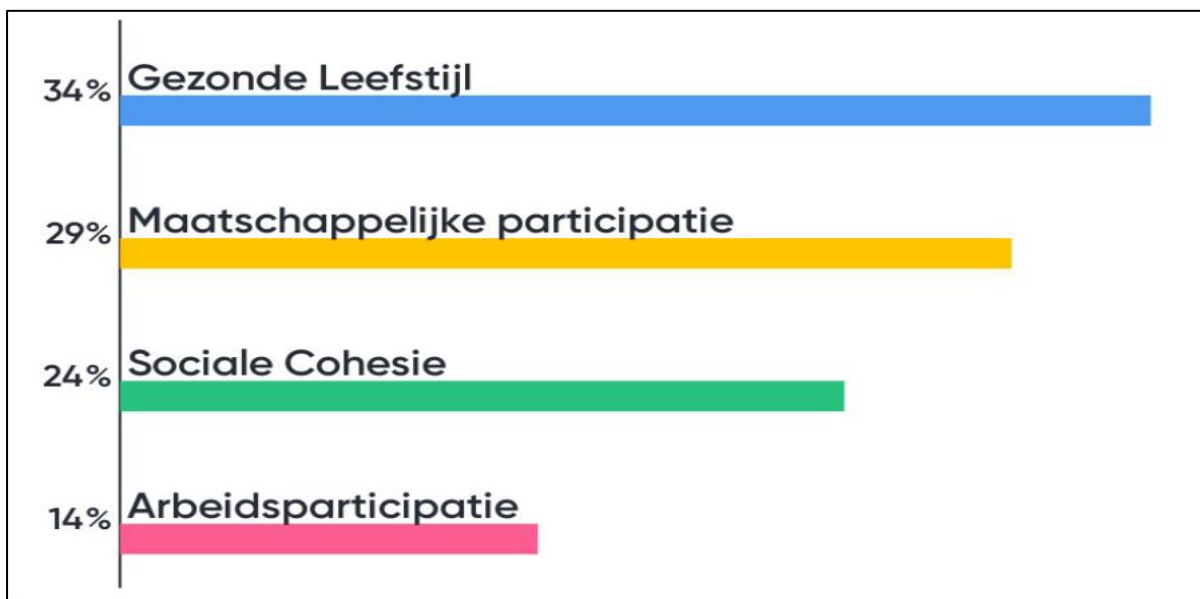
De kernbegrippen van het Actieplan Sport en Bewegen zijn als volgt in te delen:

Sport draagt bij aan	Sport heeft potentie, mits		
Gezonde Leefstijl	Maatschappelijke Participatie	Sociale Cohesie	Arbeidsparticipatie

Prioritering

Voor een zo efficiënt mogelijke inzet van de (beperkte) sport- en beweegmiddelen is het wenselijk om de inzet van sport en bewegen te prioriteren. Het prioriteren gebeurt op twee manieren.

Naar aanleiding van de raadssessie, gecombineerd met wetenschappelijke onderbouwing en de eerder benoemde beperkingen worden de kernbegrippen als het gaat over de inzet van sport en bewegen als volgt geprioriteerd:

*‘Welk kernbegrip is het belangrijkste bij de inzet van sport en bewegen? Verdeel 100 punten over 4 items’
(brainstormsessie raad 16-04-19)*

Deze prioritering wordt in de verdere uitwerking van deze aanvulling op het Actieplan Sport en Bewegen en in de uitvoering van het beleid gehanteerd.

Door data gedreven te werken wordt een tweede vorm van prioritering gehanteerd. De gemeente Zwolle beschikt over veel data, ook op buurt- en wijkniveau². Zo geeft de jongerenindex bijvoorbeeld per wijk inzicht in de factoren die het opgroeien van jongeren tussen de 12 en 18 jaar versterken of

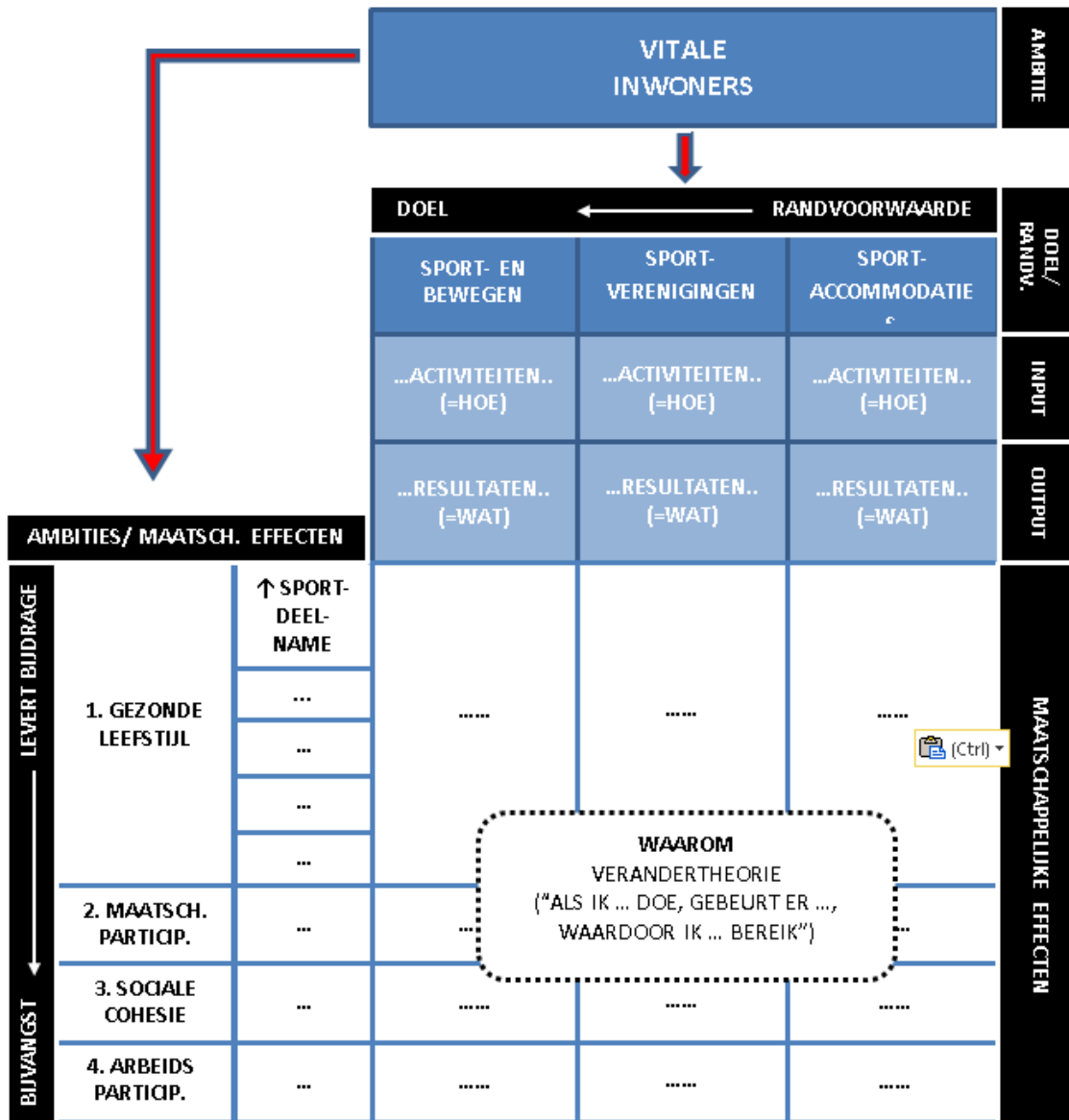
² Databronnen voor Zwolle: Buurt-voor-Buurtonderzoek, wijkgezondheidsprofielen, Jongerenindex, Jongerenmonitor GGD IJsselland, verenigingsmonitor, Fit en Gezond (volwassenen) onderzoek GGD IJsselland en Sportservice Overijssel, Jeugdsportmonitor Sportservice Overijssel, gezondheidsmonitor GGD, Woonzorgwijzer Zwolle.

bedreigen. Er wordt gekeken naar de aspecten opgroeicontext, participatie, geestelijke gezondheid en de fysieke gezondheid. De aspecten participatie en fysieke gezondheid worden onder andere gemeten aan de hand van sport- en beweegvragen/indicatoren. In het Buurt-voor-buurt-onderzoek zijn vragen opgenomen over de waardering voor de kwantiteit en kwaliteit van sport- en speelmogelijkheden in de buurt, het lidmaatschap van sportverenigingen en over het eigen sport- en beweegpatroon.

De lokale databronnen zijn van meerwaarde, omdat per wijk/buurt en/of per doelgroep het beste aanknopingspunt ten aanzien van sport en bewegen kan worden bepaald. Waardoor je een effectieve inzet van middelen krijgt om je doelstelling(en) te behalen. Dit is vooral van belang bij de uitvoering van het Actieplan Sport en Bewegen.

3. Verandertheorie Actieplan Sport en Bewegen

De hoofddoelstelling van het Actieplan Sport en Bewegen is *een bijdrage leveren aan vitale inwoners, in het kader van gezonde leefstijl, maatschappelijke participatie, arbeidsparticipatie en sociale cohesie*. Dit zijn brede (sub)doelstellingen, waarvoor sport en bewegen als één van de instrumenten wordt ingezet. Aan de hand van onderstaand schema (de verandertheorie) wordt de inzet van sport en bewegen omschreven/afgebakend.

Door in te zetten op **sport en bewegen** (inwoners), **sportverenigingen** en **sportaccommodaties** wordt een bijdrage geleverd aan de gemeentelijke ambities op het gebied van gezonde leefstijl, maatschappelijke participatie, sociale cohesie en arbeidsparticipatie. De gemeentelijke ambities, welke rol sport en bewegen daarbij vervult en de gewenste maatschappelijke effecten (resultaten) worden in hoofdstuk 4 nader omschreven.

4. Ambities Actieplan Sport en Bewegen

Om het effect van de inzet van sport en bewegen inzichtelijk te maken wordt gebruik gemaakt van de verandertheorie. *Als ik ... doe (input), gebeurt er ... (output), waardoor ik ... bereik (effect).*

De ambities zijn geclusterd aan de hand van de drie aandachtsgebieden van het Actieplan Sport en Bewegen: inwoners, sportverenigingen en sportaccommodaties. De ambities zijn afgeleid van/afkomstig uit het Actieplan Sport en Bewegen en/of uit beleidsplannen van aanpalende beleidsterreinen. Per ambitie wordt weergegeven:

- aan welk kernbegrip (*maatschappelijke effect*) de ambitie een bijdrage levert. Kernbegrippen: Gezonde leefstijl, Maatschappelijke Participatie, Sociale Cohesie en Arbeidsparticipatie.
- hoe het gewenste effect wordt behaald (*input*). De uitvoering wordt vooral door SportService Zwolle (inwoners en sportverenigingen) en de gemeente (sportaccommodaties) verzorgd.
- wat het verwachte resultaat is (*output*). De ambities en gewenste resultaten vormen de basis voor de prestatie afspraken met SportService Zwolle en de inzet van de gemeente ten aanzien van sportaccommodaties. De samenwerking en verbinding met andere partners (o.a. Travers en Wijz) wordt gestimuleerd. SportService Zwolle geeft via hun jaarlijkse verantwoording aan of en zo ja op welke wijze de resultaten zijn behaald. Daardoor wordt inzichtelijk gemaakt welke bijdrage sport en bewegen levert aan de vier kernbegrippen.

Er zijn twee soorten ambities geformuleerd (zie ook paragraaf 'Bijdrage sport en bewegen'):

- Sport en beweegambities, waarvoor kan worden veronderstelt dat sport en bewegen onder de juiste condities een bijdrage kan leveren.
- Ambities van andere beleidsterreinen, waarbij sport en bewegen (slechts) één van de instrumenten is. De geformuleerde ambities zijn afkomstig van de desbetreffende beleidsterreinen. Bij deze ambities wordt aangegeven welke bijdrage sport en bewegen kan leveren (kolom 'Link Sport en Bewegen'). De inzet van sport en bewegen voor deze ambities is in lijn met het Actieplan.

De exacte invulling van de input (kolom 'hoe') wordt bepaald door de uitvoeringsorganisatie(s). De uitvoering met betrekking tot inwoners en sportverenigingen is in handen van SportService Zwolle. De gemeente is verantwoordelijk voor het sportaccommodatiebeleid. Een deel van deze taken is uitbesteed aan SportService Zwolle (o.a. verhuurloket Het Anker).

INWONERS				
	AMBITIE	LINK SPORT EN BEWEGEN	HOE	RESULTAAT
Gezonde leefstijl	1. Bevorderen gezonde en actieve leefstijl		1.1. Sport- en beweegaanbod in de wijk	Deelnamecijfers in lijn met landelijke ontwikkelingen
			1.2. Sport- en beweegaanbod in en rondom school	- Afname bewegingsarmoede - Kennismaking aanbod
			1.3. Loketfunctie burgers	Online, telefonisch en fysiek bereikbaar
Maatschappelijke participatie	2. Inclusieve samenleving (<i>mensen met een beperking</i>)	Meedoen via sport en bewegen	2.1. Steunpunt Aangepast Sporten	Behoud sportdeelname bij sportaanbieders
			2.2. Sportkennismaking jeugd	Behoud deelnemersaantal
			2.3. Subsidie specifieke sportverenigingen	- Continuering aanbod - Verkenning samenwerking
	3. Vitaal & waardig ouder worden (<i>ouderen</i>)	Inzet sport en bewegen voor vitaliteit	3.1. Aanbod gericht op vergroten vitaliteit	- Toename aanbod bij sportverenigingen - Toename sportdeelname

	4. Participatie kinderen (armoede)	Alle kinderen moeten kunnen sporten	4.1. Jeugdfonds Sport	- Gebruik 400-500 x - Deel sponsorwerving - Loketfunctie
			4.2. Zwemvangnet	- Gebruik 150-200 x - Loketfunctie
	5. Inwoners zijn voldoende gezond (gezondheidsachterstand)	Hulp nodig om in beweging te komen	5.1. Sport- en beweeggroepen	- Toename sportdeelname deelnemers
Sociale cohesie	6. Veilig sportklimaat		6.1. Sportiviteit en Respect	- Opname in stadsdeelplannen
			6.2. Veilig sportklimaat (VSK)	- Toename verenigingen met VSK in beleid
Arbeids-participatie	7. Iedereen kan meedoen en zet zich in voor samenleving	Sport als 1 v/d instrumenten ter bevordering v. arbeids-participatie	7.1. Pilot projecten (incidenteel budget)	- Inzicht bijdrage sport en bewegen - Toename sportdeelname deelnemers

SPORTVERENIGINGEN				
	AMBITIE	LINK SPORT EN BEWEGEN	HOE	RESULTAAT
Gezonde leefstijl	1. Versterken vitaliteit		1.1. Verenigingsondersteuning	Toename vitaliteit: - Organisatorische gezondheid - Financiële gezondheid
			1.2. Deskundigheidsbevordering	
			1.3. Versterken/ nieuwe sportconcepten	
			1.4. Verenigingsmonitor	
			1.5. Loketfunctie sportaanbieders	- Klanttevredenheid
Maatsch. Particip.	2. Maatschappelijke rol benutten/ uitbreiden	Inzet sport en bewegen als middel	2.1. Sportparkmanagement 2.2. Ondersteuning verenigingen zonder sportparkmanagement	- Samenwerking in wijk - Toename verdienmodel - Cofinanciering sociaal domein/ werkveld
Sociale cohesie	3. Overdragen normen/waarden in kader van sportief gedrag	Inzet op Veilig Sport Klimaat	3.1. Sportiviteit en Respect	- Opname in verenigingsbeleid - Aandacht in communicatie
			3.2. Bewustwording diversiteit	
			3.3. Veilig Sportklimaat	
Arbeids-particip.	4. Iedereen kan meedoen en zet zich in voor samenleving	Sport als 1 v/d instrumenten ter bevordering v. arbeids-participatie	4.1. Pilot projecten (incidenteel budget)	- Inzicht bijdrage sport en bewegen - Toename sportdeelname

SPORTACCOMMODATIES				
	AMBITIE	LINK SPORT EN BEWEGEN	HOE	RESULTAAT
Gezonde leefstijl	1. Kwantitatief en kwalitatief accommodatie aanbod		1.1. Onderhoud accommodaties in eigendom of beheer gemeente	- Veilig, functioneel en hygiënisch
	2. Efficiënt gebruik		2.1. Eén portaal plannen en roosteren	- Toename accommodaties onder/binnen loket
			2.2. Verdelen capaciteit binnen-sportaccommodaties	- Transparante richtlijnen verdelen capaciteit - Inzicht gebruik

	3. Beheer en exploitatie		3.1. Het Anker	- Stabiele bezettingsgraad - Veiligheid en hygiëne
			3.2. Buitensportaccommodaties	- Inzicht bezettingsgraad
	4. Promotie sport en bewegen in openbare ruimte		4.1. Promoten inzet sport- en bewegen in openbare ruimte	- Inzicht aanbod in openbare ruimte
			4.2. Agenderen sport en bewegen bij ruimtelijke ordening	- Adviseren m.b.t. (o.a.) omgevingsvisie

In bijlage 2 worden bovenstaande doelstellingen nader toegelicht en indien van toepassing wordt de link met andere beleidsterreinen weergegeven.

5. Monitoring en evaluatie

Om de voortgang/uitkomsten van het Actieplan Sport en Bewegen te monitoren en evalueren wordt gebruik gemaakt van verschillende databronnen. Deze databronnen worden gebruikt om de resultaten zoals beschreven in H.4 (en bijlage 2) inzichtelijk te maken.

- **Kwantitatief onderzoek**

Via bestaande onderzoeken, zoals Buurt voor Buurt, de monitors van de GGD, de verenigings-monitor etc. Deze onderzoeken zijn vooral interessant/inzetbaar met betrekking tot het kernbegrip Gezonde Leefstijl, waarbij een directe relatie is tussen sport en bewegen en het beleidsdoel ("sport draagt bij aan").

- **Kwalitatief onderzoek**

Bijvoorbeeld middels beschrijvingen van casussen, interviews met of vragenlijst verspreiden onder deelnemers etc. Kwalitatief onderzoek is vooral van belang bij projecten waarbij sport en bewegen één van de elementen is in het proces, zoals bij maatschappelijke participatie, sociale cohesie en arbeidsparticipatie ("sport heeft potentie, mits...").

Terugkoppeling

Het college kiest ervoor om op hoofdlijnen te rapporteren in de begroting en de jaarrekening (om overbelasting raad te voorkomen). Acties om tegemoet te komen aan de wens om de kaderstellende en controlerende taak van de raad ten aanzien van het sportbeleid te vergroten:

- In het kader van het 'versterken sturend vermogen' is in de begroting van 2018 een eerste slag gemaakt om de ambities en doelstellingen uit het Actieplan Sport en Bewegen concreter in te vullen. In programma '1. Samenleving' is het Actieplan Sporten Bewegen binnen ambitie 1.2 (inwoners zijn gezond en vitaal) vastgesteld in enkele doelen. Deze beschrijving wordt voor de begroting van 2021 verder aangescherpt op basis van deze notitie.
- Een belangrijk deel van de uitvoering van het Actieplan Sport en Bewegen is in handen van SportService Zwolle. De ambities en gewenste resultaten uit deze notitie vormen de basis voor de prestatie afspraken met SportService Zwolle. De behaalde resultaten worden teruggekoppeld via het jaarverslag van SportService Zwolle. In dit verslag geeft SportService Zwolle weer hoe invulling is gegeven aan de presentatieopdracht en welke resultaten zijn gerealiseerd. Het jaarverslag wordt integraal gedeeld met de raad.
- SportService Zwolle organiseert periodiek informatie bijeenkomsten, waar onder andere good practices uit de stad met elkaar worden gedeeld. Deze informele bijeenkomsten zijn voor een breed publiek: sportbestuurders, raadsleden en wethouders, professionals van organisaties uit het sociaal domein, zorg, onderwijs en sportminded Zwolse inwoners. Onderwerpen voor deze avonden zijn altijd welkom.

Bijlage 1 Toelichting keuze verandertheorie

Idealiter heeft een effectmeting de vorm van experimenteel onderzoek. Een effect is een verandering in het gedrag van burgers of organisaties, veroorzaakt door een ingreep ('interventie'). Bij experimenteel onderzoek wordt gebruikgemaakt van een groep waarbij de ingreep wordt gepleegd en een controlegroep waarbij de ingreep achterwege blijft. Essentieel is dat bij beide groepen een één meting wordt verricht voordat de interventie wordt ingezet (0-meting) en minimaal één meting na afloop van de interventie (1-meting). Om blijvende effecten vast te stellen zijn vervolgmetingen vereist. Uitkomsten voldoen dan aan de criteria van SMART.

De (complexe) ambities die van het Actieplan Sport en Bewegen worden verwacht kenmerken zich door:

- De veranderlijke context van de (wijk)setting waarin ze worden uitgevoerd
- De focus op participatie en emancipatie van een mogelijke doelgroep
- Een (positieve) focus op factoren die de gezondheid stimuleren
- De betrokkenheid van en complexe interactie tussen verschillende sectoren, personen en organisaties
- De focus op veranderingen in een hele organisatie of gemeenschap (wijk/buurt).
- (Veelal) lange termijndoelen, meerdere programma onderdelen en verwachte uitkomsten op meerdere niveaus.

In veel gevallen zijn de data die voor zo'n (complexe) vergelijking nodig zijn, niet of niet in de goede vorm aanwezig. Voor onderzoek naar beleidseffecten is de experimentele opzet dan ook meestal niet toepasbaar. En het is ook de vraag of de controlerende functie daarmee gediend is.

Voor het Actieplan Sport en Bewegen is een onderzoek aanpak gewenst die zicht geeft op de werking van de impuls, met meer nadruk op evaluatie en leren dan op het vinden van objectieve bewijslast voor effecten. Daarom is gekozen voor de verandertheorie, waarbij wordt gezocht naar een samenhang tussen de inzet en het effect. In dit geval is de verwachting dat bij een interventie in een wijk, buurt of voor een doelgroep een stijging (of geen terugval) in sportdeelname optreedt (effect), als twee of meer metingen in de tijd met elkaar worden vergeleken. Een dergelijke samenhang is een sterke aanwijzing voor effectiviteit, maar geen onomstotelijk bewijs. Dit komt doordat met deze onderzoeksopzet niet kan worden uitgesloten dat andere maatregelen die samenvallen met de interventie de samenhang vertroebelen.

Om zo'n aanpak goed op te zetten is het nodig om vooraf zo expliciet mogelijk aan te geven hoe wordt verondersteld dat de interventie werkt: als ik ... doe, gebeurt er ..., waardoor ik ... bereik. Hoe scherper en kleiner de verandertheorie wordt benoemd, hoe overtuigender de resultaten na of tijdens de uitvoering van de interventie te volgen zijn. Het gaat dus om het goed beschrijven van de manier waarop veronderstelde veranderingen als gevolg van de interventie hun werk doen (zie hoofdstuk 4).

Bijlage 2 Uitgebreide beschrijving ambities en resultaten

INWONERS					
	AMBITIE	LINK SPORT EN BEWEGEN	HOE DOEN WE DAT?	WIE	TEVREDEN
Gezonde leefstijl	1. BEVORDEREN GEZONDE EN ACTIEVE LEEFSTIJL Link Jeugdnota 2018: - Bevorderen gezond gedrag bij kinderen. Jeugd doet mee via sport en bewegen - Versterken sport en bewegen in wijken	N.v.t.	1.1. Initiëren en borgen sport- en beweeg-aanbod in wijken ter bevordering van een life-time sportdeelname • I.s.m. buurt en onderwijs • Waar mogelijk met sportverenigingen • (Ver)nieuw(end) aanbod indien nodig	SSZ	• Sport- en beweegdeelname is in lijn met landelijke ontwikkelingen, uitgaande van bestaande (hoge) niveau van Zwolle (<i>landelijk stijging > lokaal stijging; landelijk stabiel > lokaal stabiel etc.</i>)
			1.2. Impuls geven aan de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod in en rondom school ³	SSZ	• Afname bewegingsarmoede jeugd • Op de betrokken scholen maken leerlingen kennismaken met sport- en beweegcultuur van Zwolle
			1.3. Loketfunctie voor Zwolse burgers	SSZ	• Actuele website • Telefonische bereikbaarheid • Fysieke locatie (evt. in toekomst in de wijk)
Maatschappelijke Participatie	2. INCLUSIEVE SAMEN-LEVENING, WAARIN MENSEN MET EEN BEPERKING MEE (KUNNEN) DOEN Link: Toegankelijk Zwolle	Meedoen aan samenleving via sport en bewegen	2.1. Steunpunt Aangepast Sporten	SSZ	• Tenminste behoud sportdeelname bij de sportaanbieders
			2.2. Sportkennismaking jeugd	SH	• Stabiel deelnemersaantal
			2.3. Subsidieregeling specifieke Sportverenigingen voor aangepast sporten	GEM	• Continuering van aanbod • Verkenning samenwerking
	3. VITAAL EN WAARDIG OUDER WORDEN Link: Ouderenbeleid en Gezondheidsbeleid	Inzet sport en bewegen om vitaal te worden en/of blijven	3.1. Aanbod gericht op vergroten van de vitaliteit	SSZ	• Toename sport- en beweegaanbod voor senioren bij sportverenigingen • Toename gebruik sport- en beweegaanbod door senioren

³ De gemeente Zwolle subsidieert de uitvoering van deze ambitie op (alleen) indirecte wijze (o.a. via de buurtsportcoach regeling)

Maatschappelijke Participatie	4. PARTICIPATIE KINDEREN IN MINDER DRAAGKRACHTIGE GEZINSSTUATIES <i>Link 1: Armoede beleid/ Jeugdnota</i>	Alle kinderen moeten kunnen sporten	4.1. Jeugdsportfonds	SSZ	- Tussen de 450 en 500 kinderen sporten dankzij JFS - Min. 10% v/h subsidiebedrag wordt verworven via sponsors - Vervullen van Loketfunctie (zie ook 1.3.)
			4.2. Zwemvangnetregelingen (bestaande uit verschillende onderdelen)	SSZ	- Tussen de 150-200 kinderen maken gebruik van het zwemvangnetregelingen. - Vervullen van Loketfunctie (zie ook 1.3.)
	5. INWONERS ZIJN VOLDOENDE GEZOND, ZODAT ZIJ NAAR VERMOGEN MEE KUNNEN DOEN <i>Link: Gezondheidsbeleid</i>	Mensen die vanwege gezondheidsachterstand extra hulp nodig om in beweging te komen	5.1. Initiëren en borgen van sport- en beweeggroepen voor mensen met gezondheidsachterstanden	SSZ	Toename deelnemers aan beweeggroepen
Sociale cohesie	6. VEILIG SPORTKLIMAAT	n.v.t.	6.1. Sportiviteit en Respect integreren in buurt, bewegingsonderwijs en bij sportverenigingen	SSZ	Opname in stadsdeelplannen
			6.2. Veilig sportklimaat bij sportverenigingen	SSZ	Toename verenigingen met veilig sportklimaat in verenigingsbeleid
Arbeids-participatie	7. IEDEREEN KAN MEE (BLIJVEN) DOEN EN ZET ZICH ACTIEF IN VOOR DE SAMENLEVING <i>Link: participatiewet > meedoen (trede 4) - maatschappelijke participatie</i>	Sport als één van de instrumenten om bijdrage te leveren aan het bevorderen van arbeidsparticipatie	7.1. Pilot projecten i.s.m. sportverenigingen (incidenteel budget)	SSZ	- Inzicht in welke bijdrage sport en bewegen kan leveren m.b.t. de participatiewet - Toename van het aantal deelnemers dat deelneemt aan beweeggroepen

SPORTVERENIGINGEN					
	AMBITIE	LINK SPORT EN BEWEGEN	HOE DOEN WE DAT?	WIE	TEVREDEN
Gezonde leefstijl	1. VERSTERKEN VITALITEIT	n.v.t.	1.1. Verenigingsondersteuning (maatwerk of groepsaanbod)	SSZ	- Toename vitaliteit (o.b.v. vitaliteitsindex zie 1.4). Meenemen in rapportage: - Organisatorische gezondheid (ledenaantal, vrijwilligers etc.) - Financiële gezondheid
			1.2. Deskundigheidsbevordering (mits niet aangeboden door sportbonden, Academie voor Sport Kader etc.)		
			1.3. Versterken en doorontwikkelen huidige sportconcepten en ontwikkelen nieuwe sportconcepten		
			1.4. Uitvoering verenigingsmonitor (tweejaarlijks)		
			1.5. Loketfunctie voor sportaanbieders	SSZ	Klanttevredenheid min. 7 op 10-puntschaal (meenemen in vitaliteitsindex)
Maatschappelijke Participatie	2. MAATSCHAPPELIJKE ROL BENUTTEN EN VERDER UITBREIDEN <i>Link coalitieakkoord: verbeteren verbinding sport, ondersteuning en gezondheid</i>	Inzet sport en bewegen als middel	2.1. Sportparkmanagement (SPM)	SSZ	- Structurele samenwerking in de wijk - Toename verenigingen die vernieuwende en/of op andere wijze verdienvermogen creëren - Cofinanciering SPM vanuit sociaal domein/werkveld
			2.2. Vraaggerichte ondersteuning verenigingen zonder SPM	SSZ	
Sociale cohesie	3. OVERDRAGEN NORMEN & WAARDEN IN KADER VAN BEVORDEREN SPORTIEF GEDRAG EN RESPECT	Inzet op veilig sportklimaat	3.1. Inzet van Fair Play	SSZ	- Toename verenigingen met aandacht voor Fair Play, inclusiviteit en VSK - Aandacht in communicatieberichten
			3.2. Bewustwording diversiteit		
			3.3. Veilig sportklimaat (VSK)		
Arbeids-participatie	4. IEDEREEN KAN MEE (BLIJVEN) DOEN EN ZET ZICH ACTIEF IN VOOR DE SAMENLEVING <i>Link: participatiewet Zwolle > meedoen (trede 4) - maatschappelijke participatie</i>	Sport als één van de instrumenten om bijdrage te leveren aan bevorderen van arbeids-participatie	4.1. Pilot projecten i.s.m. sportverenigingen (incidenteel budget)		- Inzicht in welke bijdrage sport en bewegen kan leveren m.b.t. de participatiewet - Toename van het aantal deelnemers dat deelneemt aan beweeggroepen

SPORTACCOMMODATIES					
	AMBITIE	LINK SPORT EN BEWEGEN	HOE DOEN WE DAT?	WIE	TEVREDEN
Gezonde leefstijl	1. KWALITATIEF EN KWANTITATIEF SPORTACCOMMODATIE AANBOD		1.1. Uitvoering onderhoud van sportaccommodaties in eigendom of beheer van de gemeente	GEM	• Veilige, functionele en hygiënische sportaccommodaties (in eigendom of beheer van de gemeente)
	2. EFFICIENT GEBRUIK		2.1. Eén portaal plannen en roosteren voor binnen- en buitensportaccommodaties	GEM SSZ	• Toename aantal accommodaties, die onder het loket vallen.
			2.2. Verdelen capaciteit binnensportaccommodaties (onder gebruikers)	GEM	• Transparante richtlijnen voor verdeling capaciteit • Inzicht in gebruik
	3. BEHEER EN VERHUUR EN EXPLOITATIE		3.1. Het Anker	SSZ	• Stabiele bezettingsgraad • Veiligheid en hygiëne
			3.2. Buitensportaccommodaties	GEM	• Stabiele bezettingsgraad • Veiligheid en hygiëne • Inzicht in bezettingsgraad
	4. PROMOTIE OPENBARE RUIMTE ALS SPORT- EN BEWEGINGSOMGEVING		4.1. Adviseren en promoten sport en bewegen in openbare ruimte ¹	SSZ	• Inzicht in sport- en beweegaanbod in de openbare ruimte
			4.2. Agenderen aandacht voor sport en bewegen in openbare ruimte bij nieuwe (bouw) projecten/wijken etc. ¹	GEM	• Adviseren over sport en bewegen in de openbare ruimte bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie • Adviseren over sport en bewegen in de openbare ruimte bij de ontwikkeling van nieuwe (bouw) projecten/wijken etc.

¹ Dit betreft twee concrete actiepunten om het (ongeorganiseerd) sporten en bewegen in de openbare ruimte te stimuleren. Zo wordt bijv. bij het organiseren van sport- en beweegactiviteiten in de buurt (ambitie 1.1.) door de buurtsportcoaches onder andere gebruik gemaakt van de openbare ruimte, te denken valt aan de Cruijff en Sutu Courts maar ook aan de wijk in het algemeen (om bijv. te wandelen). Overige ontwikkelingen met betrekking tot het (ongeorganiseerd) sport en bewegen in de openbare ruimte:

- In de nieuwe 'Visie sportaccommodaties Zwolle' is ongeorganiseerd sporten in de openbare ruimte één van de zeven ontwikkelrichtingen.

- Met de komst van de nieuwe Omgevingswet moeten gemeenten gezondheid opnemen in hun omgevingsvisie. Een gezonde leefomgeving heeft onder andere betrekking op een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.